

Előfizetési árak helyben	
Egy évre	14 korona.
Fél évre	7 korona.
Negyed évre	3.60 fillér.
Egy óra	1.20 fillér.
Vidéken:	
Egy évre	18 korona.
Fél évre	9 korona.
Negyed évre	4.50 fillér.
Egy óra	1.50 fillér.
Egyes szám ára 4 fillér.	

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETESI DIJAK:

Nyilttér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

TELEFON-SZAM: Szerkesztőség: 503
Kiadóhivatal: 379.

A közönséghez.

E hó 26-ától a „NAPLO” átalakításon ment át. Nem reggel, hanem délután jelenik meg. Ez az átalakulás azonban csak külső változást jelent, de a lap szellemében, irányában és tartalmában nem hagy nyomot. Ezzel is a közönségnek akarunk szolgálatot tenni, mert célunk megtalálni az eddig tapasztalt érdeklődést és kiérdemelni azt a jövőben is.

Fokozott buzgalommal igyekszünk azon, hogy a közönségnek olcsó, jó és megbízható lapot nyujtsunk.

Lapunk ezután is az eddigi terjedelemben jelenik meg. Az előfizetési árakat leszállítottuk. És pedig

egy szám ára 4 fillér.

Előfizetési árak helyben:

Egész évre	14 Kor.
Egy félévre	7 ”
Egy negyed évre	3.60 ”
Egy óra	1.20 ”

Vidéken:

Egész évre	18 Kor.
Félévre	9 ”
Egy negyed évre	4.50 ”
Egy óra	1.50 ”

Rovataink az eddigiek maradnak, de a távirati tudósításunk

még az eddiginél is gazdagabb lesz és az országos és külföldi eseményekről részletességgel még azon a napon fogunk tudósítani, különös figyelemmel leszünk a vidéki életre, melynek minden nevezetesebb mozzanatáról lehető hiven és gyorsan számolunk be.

Szerkesztőségünk jelentékeny új erővel gyarapodott s hiszszük, hogy olvasóink minden méltányos igényét ki fogjuk elégíthetni.

E hitben egy erdélyi lap hivatásának teljes tudatában, a kötelességteljesítés komoly elhatározásával kérjük a közönséget, hogy az áprilisi évnegyed küszöbén lapunkat támogassa.

NAPLÓ

szerkesztősége és kiadóhivatala.

A választókerületek beosztása.

Irta: dr. E. Nagy Olivér,

Temérdek sok jogos panasznak, sőt évek óta állandó politikai akciónak a tárgya az az aránytalanság, mely szerint Magyarország országgyűlési választókerületei vannak beoszt-

va. Némelyik kerület több ezer választót foglal magában, mások meg alig egy-két száz szavazatképes polgárnak adják meg az önálló képviselőküldési jogot. Az eivtázhatatlan tény, hogy teljesen pontos beosztás, amely szerint a kerületek úgy szólván geometriai szabályszerűséggel osztatnának be, nem lehetséges, mert hisz pl. a városok lakossága sokkal sűrűbb, mint a falvaké s ez utóbbiak közt is tetemes különbségek vannak, kivált a szavazatképesek számaránya szempontjából. Ha tehát a teljes pontosságot óhajtanók megvalósítani, akkor vagy a nagyobb városoknak kellene a mostaniaknál sokkal több mandátumot adni (pl. Budapestnek 25—30 kerületre kellene oszlania), vagy pedig esetleg (kivált a ritkábban lakott Erdélyben) egy-egy egész megyéből is alig lehetne egy választókerületet kikerekíteni. A teljes arányosítás lehetetlensége tehát önként vezet el bennünket a megközelítő arányosítás eszméjéhez, ami elől azután józan politikai szempontból nem is lehet elzárkózni.

A legnagyobb választókerület ez idő szerint a budapesti VII. kerület (képviselet dr. Morzsányi Károly szabadelvű párti). Ennek 12,105 választója van. De Budapest többi kerü-

letei is rendkívül nagy választói létszámmal bírnak; így pl. a VI. kerületben 11,671, a VIII.-ban 9005, az V.-ben 6031, az I.-ben 4075 a választók száma, sőt a főváros legkisebb kerületében, Ó-budán közel 2000-re rug a létszám. Ezzel szemében vannak hihetetlenül csekély kerületek is, mint pl. Vizakna (Alsófehérmegyében) 338, Abrudbánya (u. a. megyében) 237, sőt Bereck (Háromszékmegyében) összevissza 139 választóval. Ez utóbbi helyen tehát az, akinek sikerül 70 érvényes szavazatot összeszednie, már képviselővé lehet, ami kétségtelenné teszi, hogy az ilyen kicsiny helyeken úgy szólván nehezebb a községi képviselőtestületben valamely választásnál diadalra jutni, mint a sokkal fontosabb jogkört adó országos választásoknál.

De a kerületi beosztásnál nemcsak ez a baj. Az országos 453 országgyűlési képviselője közül tudvalevőleg 40-et küld hozzánk Horvát-Szlavonországok országgyűlése, míg a többi 413 képviselő közül 332-öt választanak az egyes megyei választókerületek, egyet küld Fiume, 40-et a törvényhatósági joggal felruházott városok és 40-et az önálló képviselőküldési joggal felruházott városok. Ez utóbbiak most már egyáltalában nem a legna-

A „NAPLÓ” tárcája.

Margit boszuja.

Irta: Szabó Ferenc.

Szóból szó került. Amint ez történni szokott. A férfi keményen tartotta magát, ezüst zsinoros vasuti ruhája büszkén feszült a mellén, hogy no, most egyszerre véget vet az asszonyi hatalomnak. Lám, mindössze csak két esztendeje, hogy ez a különös csemete a házhoz került s hogy megnőtt már is. Erős, törzszakos fa lett, amely a kis otthont s a nagy udvart is beárnyékolja lombjaival. Nem tagadja: maga is dajkálta ezt a fát a gyöngeségével; azonban megnövesztője mégis a makacs, ideges asszonyi természet volt. Egyik ága áthajolt még a kerítésen is s hosszú grilándként végigfutott az utcán, mindenütt a férfi nyomában, hogy félelem, vád, kárhóztatás nélkül ki se tud bontakozni a szövevényből. Megállítja, megfogja mindenütt, ahova beakar térni. Így tesz a kis korcsma ajtajánál, hol a vasutas altisztek barátságos összejövetelüket tartják: s

ha mégis belépett, befurakodik utána s addig sutog, addig parancsolgat, amíg nem távozik.

A mogorva, kenyeres pajtások haragos szemmel nézegettek rá folyton, ha megszólalt az esti harang s ő izgett-mozgott, készülődött.

— Csak eredj, pajtás. Téptelenül áll a kender a guzsalyon. Hát csak gerebeneld meg, hadd legyen dolga az asszonynak, nehogy a hajad adja meg az árát. Csak eredj! — mondogatták utána.

Mintha hatalmas ökölcsapásokat mértek volna a szívére, úgy érezte mindig. Eleinte mosolygott a kötődésre, aztán megsokalta a dolgot, hiszen nagy szó az a férfi büszkeség; most aztán azon volt, hogy egyszer s mindenkorra szétszakítsa azt a girlandot. Büszkén kivetett mellél állt az asszony elé s hideg eltökéltséggel vágta ki:

— Elmegyek, azért is elmegyek. Ha csendben maradsz, estére hazajövök. Ha nem akarod megérteni a szép szót, a reggel vet haza csupán. Azt akarom, hogy vége legyen a zsarnokságnak. Érted?

Az ideges asszony akkor mind-

járt pakolódni kezdett. Sirt, csapkodta az ajtót s dacosan dobta hátra a szavakat:

— Én pedig megyek egyenesen haza anyámhoz. Ilyen mulatos emberrel nem öltöm el az életemet. Hiszen már is felöntötél a garatra!

A férfival keringeni kezdett a világ. Az igazságtalan vád forrání kezdte a vérért.

— Mikor ittam, Margit? Mered mondani? Hiszen uton voltam s azóta színét sem láttam a bornak.

— Mintha bizony nem tudnám, hogy milyen szelid bárányok vagyatok az uton! Minden állomáson megálltok s hol unalomból, hol megszokásból egyenesen a korcsmába mentek. Mi pedig itthon sóhajtozunk, buslakodunk a nagy egyedüliségben. Nincs szívetek, nincs lelketek . . . rontjátok egymást . . . kutyák vagytok . . .

— Azt! — mondotta a férfi a visszafojtott indulat hangján és szemében megvillant valami. — Az, kutyák vagyunk . . . főleg én, a ki sokszor a nyelvemet öltöm a hőségben s mégsem iszom egy pohár bort, hogy eloltsam a szomjuságom . . .

Ez az elismerés, ugy-e? Kutyá vagyok.

— Az vagy. Annál is rosszabb vagy . . . Gyilkosom vagy . . .

Veszedelemesen forrt, kavargott a férfi vére, az indulat, ez a megkorhácsolt fenevad széttepte a szeges örvét, maga, bár hatalmas erős ember, mégse próbálta leberkőzni. — Aztán a borozó társak csipkedő gunyja is ott kóválygott a magashban, mint láthatatlan méheraj: ez is keserítette, lázította a vérért. Igazán nem tudta, hogy mit tesz, hogy minő szép csendes világot rombol szét az ütésével . . . csak lecsapott az asszony ajakára, gyorsan, miként a villámlás, megsemmisítően, mint a pöröly zuhanása . . . Aztán megrettenve, elámulva, fázósan reszkette nézte a szépséges asszonyt, hogy miként lepi el arcát a vér, miként sikolt vad kétségbeeséssel s hogy szalad ki a házból, az össze-roppant világ romjai közül . . .

Megtörtént. Az erős férfi mélységesen megbántotta a gyöngé, védtelen asszonyt. Az a kemény kéz, mely a természet rendelése szerint oltalmazója kellett volna, hogy legyen a nőnek, boszuálló ostorrá

Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

gyobb városok sorából kerülnek ki.

Hogy ugyanis is a törvényhatósági joggal bíró városok egy, vagy több képviselőt is önállóan választanak, ez természetes, mert ezeket a kulturális és közgazdasági központokat erre predesztinálja műveltségük és finánciális fontosságuk. De már a többi 40 önálló képviselőküldési joggal bíró város egyáltalában nem az elitje azoknak a magyar városoknak, amelyek törvényhatósági joggal nem bírnak. Tény, hogy ebben a kategóriában foglal helyet több jelentős magyar város is, mint pl. Miskolc, amely, bár nem törvényhatósági, csak rendezett tanácsos bíró város, de lakosságának számarányánál és a város kiválóságánál fogva küld is két képviselőt az országgyűlésre. Azonban nézzük a fentebb említett három kis várost: Vizaknát, Abrudbányát és Bereket. Az elsőnek 3772, a másodiknak 2993, az utolsóknak 2929 lakosa van és mindegyik önállóan, minden szomszéd község hozzácsatolása nélkül választ képviselőt. Tehát ezeken a helyeken az összes lélekszám, választó és nem választó, öreg és fiatal, férfi és nő, agg és gyermek, összesen sincs annyi, mint egy-egy budapesti választókerületben csak a választó. És ha legalább ennek fejében minden rendezett tanácsos város önálló kerület volna, mert hisz pl. Bereck csak képviselőválasztási szempontból tekintik városnak, közigazgatásilag csak nagyközség. De itt van például Sárosvármegye székhelye, Eperjes, 14 ezer

lakossal. Ez rendezett tanácsos város, megyei székhely is, igen nagy az intelligenciája is, tehát eo ipso megérdemelné az önálló képviselőküldés jogát. És mit látunk? Azt, hogy vagy 40—50 tót községgel együtt alkot csak egy 2626 választót számláló kerületet, akik közül azonban kerekén 1000 polgárt maga Eperjes városa ad, tehát untig eleget ahhoz, hogy önálló kerületnek volna kikérthető. Így ellenben a vidéki falvak nem magyar fajbéli és műveltségben is tetemesen alacsonyabban álló választói viszik a választásoknál a döntő szerepet.

Már pedig ez így semmiképpen sincsen jól. A képviselőválasztásoknak a lehetőség határain belül meg kell valósítani az akarat jusson kifejezésre. Ennek viszont alapfeltétele, hogy az egy kerületbeli polgárok legalább nagy vonásokban egyforma képességgel bírjanak a nemzet igazának a megítélésére. Hisz ezen alapul pl. Ausztriában a kuriális rendszer, hogy mást választanak a nagybirtokosok, mást a kereskedelmi kamarák stb. Hogy volna az természetes leszűrődése a nemzeti akaratnak tehát, ha a magam fajta intelligens magyar választót majorizálta a tót földműves?

Sok a javítani való tehát a választási törvény hézagaiban. De talán éppen a kerületi beosztások reformja a legégetőbb kérdések egyike.

A NAPLO telefonszáma:

Szerkesztőség: 503.

Kiadóhivatal: 379.

Uj partalakulás.

„A fejlődés utja.”

(Egy vidéki politikus levele.)

Kolozsvár, márc. 30.

Egy fővárosi politikai lap levelet közöl egy vidéki politikustól, ki a válság kérdéséről elmélkedve, annak a véleménynek ad kifejezést, melyet legelsőül mi képviseltünk a magyar sajtóban, s mely oda irányul, hogy a válság sikeres megoldását és befejezését csak új partalakulás biztosíthatja. Ezen innen s ennek előkészítésére helyén lehet és ezidőszerint még helyén is van a koalíció, de hibás volna minden olyan lépés, mely a válság megoldását az új partalakulás szükségére való tekintet nélkül, vagy plane annak megakadályozása céljából és a mai pártkeretek állandósítására tételnék meg.

Alább közöljük az illető politikus egyébként is érdekes levelét, melynek eszmemenete helyen-helyen szinte csodálatosan azonos az általunk kifejtettel. Rá kell mutatnunk azonban az író két tévedésére, melyek egyébként nemcsak az ő, hanem igen sok u. n. politikus tévedései. Egyik tévedése, hogy az újpart nagyobb mérvű növekedésének akadályát Bánffy Dezső báró személyével szemben érzett bizalmatlanságnak tulajdonítja. A másik, hogy a néppártnak a koalícióban elfoglat helyzetét valami különös veszély magvaként tünteti fel.

Ezzel szemben konstatáljuk:

ad 1. — hogy Bánffy Dezső báró politikai egyéniségi már-már meglehetősen, sőt talán teljesen kibontakozott a bizalmatlanságnak abból a ködéből, melybe azt korábban egy kézen-közön elrontott szerencsétlen helyzet súlyos félreértései burkolták s így az újpart nagyobb

mérvű növekedésének elmaradása nem is tulajdonítható a vele szemben ma már valóban alig létező bizalmatlanságnak;

ad 2. — a néppárt parlamenti helyzete nem rejt magában semmi veszedelmet, illetőleg nem ad okot semmi különösebb aggodalomra, mert éppen a választások eredménye igazolja, hogy a néppárt az ő fejlődési képességét a közvéleményben elvesztette, jobban mondva, már teljesen kimerítette s emellett az sem kétséges, hogy, miután ez a párt részben éppen a koalíció által belejutott a nemzeti áramlat hullámsodrába, ma már nem is tekinthető úgy, mint amely az exkluzív felekezeti szempontot valamikülönös éllel képviseli.

Ezek után itt közöljük a vidéki politikus egyebekben igen érdekes fejtegetéseit:

Nem az ország van a pártokért, hanem a pártok az országért. Hamis és valótlan mindaz a körmönfont konklúzió, amelyet a pártok saját céljaik javára a választásokból levontak. Egyszerűen akképp áll a dolog: megkérdezett a nemzet, vajjon akarja-e a rendet, a hasznos dologtevést, az ország sürgős nagy érdekei előbbrevitelét vagy sem, de november 18-ika árán. Ha akarja, szentesítse a választásokkal. Erre a kérdésre felelt a nemzet megdöbbentő egyszerűséggel, hogy nem, sen miképp sem! Ámbár sürgősen kívánja a rendet, a békés munkálkodást, az obstrakció megnehezítését, de nem akarja ezen az áron, nem ilyen végzetes precedens megteremtésével; különösen nem Chlopy után, mely még a legmegrögzöttebb hatvanhetes szeméiről is egyszerre leszedte a hályogot.

És minthogy e sérelem következtében mellékessé vált minden egyéb, sőt a koalíció is egyedül és tiszt-

változott. A nő arcát érte — a lelkét törte össze még is. Széttörte a büszkeségét, a női méltóságát, a szíveket egybefűző szeretetét. — Egyetlen mentsége lehetne a férfinak: az indulat beszámíthatatlansága. De a férfi erős, hatalmas: meg kellett volna birkóznia ezzel a kísértő rémmel. Az asszony makacs lelke, féltékeny szenvedélye kibebíti a bűn nagyságát; de a számlát kiegyenlíteni nem tudja. Nincs mentség tehát, nincs!... Ezt az úttest drágán kell megfizetni a férfinak.

Nem ment utána, engedte, hogy kétségbeesett sikongatásával verje fel az utcát. Igazi mámoros, kétségbeesett vidámság lepte meg. Talán büszke is volt rá, hogy ilyen vad erővel vetett véget az asszonyi hatalomnak. A kielégített bosszu édességét érezte. Talán határozott is, a mikor a kis korcsmába benyitott. Az ilyen marcan-goló állatot, e titkon maró lelki vádat úgy sem lehetne mással elcsitítani, csak lánggerjesztő borral.

— Bort, kocsmáros, a mennyi az asztalra fér! parancsolta büszke szóval.

A cimborák összekacsintottak. — Hát a kender fel került már a guzsalyra, hogy így megszapordított a kedved.

— Fel. Meg is fontuk, meg is

szűttük, ráadásul még a guzsalytis összetörtük, hogy ne legyen hatalma az asszonynak.

Helyes. A kenyeres pajtások hamar megértik egymást, hogy most nagy események történtek a kis kétablakos házban. Valami zivataros éghabboru, dörgéssel, villámmal, asszonyi sirással vegyest. Helyes. Az asszony legyen szelid, csendes, mint a természete kívánja. Tán meg is verte, amugy istenigazában. Így jó az. Az a kegyes asszonyi nyelv, az a kisasszonyoknak való kegyesség, az a maga után járatás régen rászolgált volna a botra. Minderről azonban nem illik beszélni. Koccintottak s ittak.

Jött a cigány, amolyan faluvégi füstös nép. Sebaj, ha egy huron huzza is, csak nóta legyen, csak serényen, mérgesen járjon a vonó. Lám, Péternek úgy meggyült szívében a vigság, hogy táncra is kerekedett s a horpadt gerendát sürün ütögette a fejével. Sebaj, ugyis szüksége volt rá, hogy elkábita a rémség-szenvedéssel csontokat.

Éjfél táján valami megmozdult a Péter szívében: a szerelem. Tíz-sötöt boron feküdt, nem csoda, ha ennyire feldagadt. Eszébe jutott Margit, a szép, kívánatos asszony, a ki talán lassanként elfeledte már a megbántás keserűségét s szépen

hazamelve, most éppen a dagadó párnákat veti, hogy lefukudjék. Szép selymes haja jobbra-balra röpköd a vállán, mely fehér, mint a hó s igézetes csipkék borulnak rá. Látni lehet egész fejedelmi alakját, mivel a pongyolának az a kedves természet, hogy a testhez simul. Hogy lüktet, forr minden kis porcikájában az élet. Formás, karcsu lábai fedetlenek, így lépked lassu neszzel a szobában, míg keble édesen feszül meg a patyolat alatt. Hej, milyen isteneknek való gyönyörűség volna most odatoppanni melléje, átkarolni váratlanul s aztán szivni durcás ajakát, a míg csak ki nem serked a vér a nagy forróságtól. Péter nem tagadja: szerelmes ebbe az asszonyba, szívének minden kis vércseppje lángra gyul, ha rá gondol... Azonban nem megy haza mégsem. Vár, tőr. Várnia, tünnie kell, hogy ne építse fel újra az asszonyi hatalmat.

Tovább táncolt. Egy-egy pillanatra azt hitte, hogy Margit is ott pereg előtte, dévajkodik, csalogat, mint a táncban szokás s ez oly veszedelmes, édes lángokat csapott fel a szívéből, hogy majd megté-bolyult.

Hajnál felé tért haza. Ekkorra úgy, ahogy kitombolta magát. Ami kis duhaj kedv megmaradt még,

azt az öntudatra ébredt kötelességtudás semmisítette meg.

Hajnál felé tért haza. Ekkorra úgy, ahogy neki engedelmeskednie kell, akár a katonának.

Kissé mámoros volt. Az este szomorú történetére, mint valami gonosz álomra, homályosan emlékezett csupán. Meg volt győződve, hogy Margitot otthon találja. Durcásan, avagy tán az asszonyok legerősebb fegyverével: néma daccal várakozik rá. No, lesz küzködése, amíg a haragot kirimánkodja a lelkéből. De kirimánkodja, akár-milyen erős fékre bogozta is a haragot. Azt sem bánja, ha a férfi-büszkeség szigorú feltevése csorbultást szenved. Szívesen enged, csak a régi béke visszatérjen.

Azonban a kis kétablakos ház üres volt. Szépséges lakója elszállt, hiába. Csak valami édes, meleg illat szándogált benne: ez mutatta, hogy Margit itt lakott benne nemrég.

Pétert fájdalmasan érintette ez a dolog. Nagyokat csóvált a fején.

— Ugy látszik, hogy komolyan haragszik... De hogy az anyjának nem volt annyi lelke, hogy haza küldte volna!

Nem sok ideje volt a töprengésre. Az idő veszedelmesen haladt s a távoli ormokon már világosodott

tán ennek az orvoslására létesül, így a választók elé is csak ezzel a csatakiáltással állhatott, kidobva iszákjából minden egyéb elvi kérdést, az önálló vámterület kivételével, csak természetes, hogy a nemzet is egyszerűen ezt az egy égető sérelmet akarta orvosolni, midőn válogatás nélkül szavazott bárkire, szavazott volna az ördög-re is, ha nincs más, csak hogy megmutassa, mennyire eliteli november 18-át.

Ez a hamisítatlan igaz eredménye a választásoknak. Hogy 67-e vagy 48, nem az volt itt a kérdés, de hogy mégis javarészt függetlenségek kerültek ki a harcból, ennek oka abban rejlik, hogy ez volt egyúttal válasz Chlopyra, másrészt pedig, mert nem kell a nemzetnek a néppárt, nem aulikus és ultramontán törekvéseinél fogva, de nem kell neki az új-párt sem, mely magvát alkotja ugyan annak a programnak, melyet a hatvanhetesek már oly régen várnak, de melynek zászlóbontója, vezére mégis csak a hirhedt ischli klauzula mestere.

Sóvárogva várja a nemzet a végleg elkorhadt, csupa hamis és pillanatnyi jalszavakkal, tisztá, becsületes, bármilyen színezetű, de nyíltan bevallott elvek alapján álló pártok újjáalakulását remélve. De ez az alkalom is elszaladt, ahogy elmulasztották a kilences-bizottság programja szerkesztésekor és most állnak, csak állnak tanácsalanel a nagy koaszbán, melyből kivezető ut keserves és eikésett nagy áldozatok és mindig újabb áldozatok árán lesz csak található. Az ország érdeke, hogy békés uton, öngyilkosságszerű önfeláldozással szétrobantson minden jelenlegi pártkere-

az ég alja. Mennie kellett. Hanem mintha rengeteg teher lett volna a szívére, úgy érezte az egész uton.

— No, majd itthon lesz estére, ha haza jövök. Majd kibékülünk aztán! gondolta magában s ez úgy ahogy kibékítette a háborgó lelkét.

Aztán ment egész nap, állomásról állomásra, hallgatta a zörgő vastömeg siketítő lármáját, az utasok zsbongását, amelyről sohasem hitte, hogy ennyi unalom, ennyi bosszantás, ennyi keserű gyötrellem rejtőzik benne.

Miért is kell ilyen aggódó félelemmel, ilyen marcangoló gondolatokkal utra kelni az embernek? Sokszor úgy rémlett, hogy a siketítő zugásból egy-egy éles, fájdalmas, vádoló hang vált ki, szakasztott olyan, mint a Margit... llyenkor gyötrelmesen tekintett le a fekete masináról, hoiott az egész vonatot vigyázta. Mellette halvány fekete alakok suhantak s a nagy vaskerekűk olyan kinosan csikorogtak, mintha könyörtelenül aprítottak volna össze valakit... De nem volt sehol senki. A tázélesztő fekete ember lomhán lapátolta a szemet s a nagy kazán villogó tűzparázs nagyokat pislákoit a szemébe.

Estére kelve visszatértek. Már elérték az ismerős határt, ahol a vasutmenti sivatag pusztaság véget ért s kezdődött a berekrenyirt élő-sövény-kerítés, egy-egy hatalmas fától megszakitva. Mindjárt otthon lesznek, ő betoppán a kis kétab-

lakos házba, ahol a megtért asszony várakozik rá. Egy édes ölelés, édes csók s a kinzó gyötrelmek vége. A nemes lélek elfeledi minden bántalmát... Aztán mondhatnak bármit a kenyeres pajtasok, bánja is ő... Margitot többé nem hagyja el, semmiféle barátság, semmiféle lakodalom kedvéért.

Sóvárgó tekintete édes vágygyl kereszte az árnyékos kis utcát a közeledő városban... E pillanatban valami édes, ismerős árny megvillant a bokrok között. Aztán kétségbeesett eltökéléssel föluggott a föltésre, ahol kigyözva futott a sinpár. Reszkető árnyéka végigfeküdt az utat. A böm-bőlő masina egyenesen neki szaladt.

— Margit! Margit! kiáltott Péter megismerve a lengé alakot.

— Félre Margit, félre, ha Isten ismersz! — kiáltott újra vérfagyasztó megdöbbenéssel, mikor észrevette, hogy az asszony végig vágódik a sineken, a halál borzalmas országotján.

E percben egész borzalmasságában tárult elébe a rettenetes valóság. Mint az örült ugrott a vészfékezőhöz, hogy megállítsa a vonatot. Késő volt. A sikongó kerek egyet zökkenek s aztán, amint korogva megálltak, utolsó gördülésükkel véres, szétépett rongyokat szedtek fel magukra.

Péter pedig leszállt és sirva, zokogva borult a földre.

— Péter pedig leszállt és sirva, zokogva borult a földre.

járatlanok, elő nem írhatjuk; de igenis kötelesség kimondanunk, hogy a néppárti szövetség folytán teendő engedmények árán való kormányrajutás, nagyon aláássza majd a 48-as párt hitelét, presztizsét. A nemzet könnyebben megbocsátja nekik az elvek felfüggesztését, a királylal szemben, mint a taktikázást Rakovszkyékkal, a szabadelvűség rovására, kinek a lelnöksége már is súlyos vád a függetlenségi pártra.

Maga a kormányzás az ellentétes elemekből, elvekből álló koalícióval majdnem lehetetlenség, ez az a bizonyos fából való vaskarika, legalább így érezzük ezt mi, az ép érzékűek. Tűz és víz sohasem fért össze, természetellenes dolgok fenn nem tarthatók!

Ezért lenne legüdvösebb a 48-ia, ha minél előbb beállana az általános pártbomlás, mert bármit tegyen a koalíció, a vége ugyanis csak ez lehet! A kérdés csupán az, hogy minő válságok és áldozatok árán.

Új választások kiírása megbízható elvi alapon álló, új pártképződés nélkül, pedig még nagyobb szerencsétlenséget jelentene, mert még jobban összekuszálja, meghamisítja a helyzetet, bizton elsöpri a mostani rég csődöt mondott 67-et és végzetes fordulatot adna az így is elég kinos és káros válságnak.

Ezek az igazságok azok, melyeknek kimondását e hazának értelmes és józanul gondolkodó lakossága hiába várja. Ezért volt szükség eme fejtegetésekre, melyek talán rávezetik a közvéleményt az egyedül igaz csapásra, a melyet követve, bizonyára sikerül a pártokat végre felrázni veszélyes önámításukból. Ezzel teljesíti a sajtó hazafias kötelességét, mert elősegítette a végleges, becsületes, nem elakuvások árán szerzett belső békét, az erkölcsi alapon nyugvó oly epedve várt nyugalmat, a felhalmozódott sürgős dologtevésnek alapfeltételét.

A végtelen válság.

A szabadelvűpárt állásfoglalása. — A képviselőház összeülése. — Vörös vagy szürke. — Cseberből-vederbe. Udvari ebéd.

A szabadelvűpárt nagy érdeklődéssel várt plenáris ülését tegnap este tartotta. Szükségesnek látta a párt, hogy azzal a természetes gyűlölettel szemben, melylyel a párt magatartása az egész ország közvéleményében találkozott, valamennyire védekezzen. De érdekes volt a gyűlés azért is, mert tegnap már csak nagy erőfeszítéssel és áldozatok árán tudták a pártszakadást megakadályozni. Már többször hangoztattuk, hogy az önálló vámterületnek a szabadelvű pártban is sok hive van és igen sokan vannak a kik a választóiknak ebben a kérdésben határozott ígéretet tettek. Ezeknek kilépését csak úgy tudta Tisza megakadályozni, hogy a gazdasági kérdést nyílt kérdésnek jelentette ki.

A kibontakozás felé a tegnap: nap egy lépésnyi haladást sem jelent. A tanácskozások és látogatások egymást érik, de a sötét és komor láthatáron semmi derengés sem látható.

Az április 4-ikei dátumtól fél nagyon a kormány. A N. Fr. Pr. szerint Tisza mindent elkövet, hogy a képviselőház ülése előtt elmenekülhessen a szintérről. Az említett lap szerint Tisza tudja, hogy az ő személye vörös posztó az ellenzék szemében és ha már semmiképpen sem tudna szürke embert találni kabinetalakításra, akkor is félre vonulna és a kabinet ideiglenes vezetését Lukács Lászlónak vagy Hieronymi Károlynak adná át a kik közül egyik a miniszterelnöki, másik a belügyminiszteri teendők végzését vállalná magára. Fölmerült az a kombináció is, hogy a király valamilyen szürke kabinetet nevezzen ki a pártok megegyezése nélkül. Ennek az első, vagy második ülésén minden bizonynyal bizalmatlanságot szavaznának és a kabinet ekkor beadná a lemondását és azután mint a Tisza-kormány is — ideiglenesen vezetné tovább az ügyeket. Ez mindenesetre az országnak cseberből-vederbe esése volna, de a Tisza-kormánytól való megszabadulás mindenesetre mindkét fél örömeire szolgálna.

Tegnap udvari ebéd volt, melyen a király több politikussal beszélt. Részletes tudósításunk a következő:

A szabadelvűpárt Podmaniczky Frigyes báró elnöklete alatt tegnap este ülést tartott. Az értekezleten felszólaít Tisza István gróf miniszterelnök s hosszabb indokolás után határozati javaslatot terjesztett elő, mely a következő:

A szabadelvűpárt ragaszkodik eddigi álláspontjához s a királynak és a képviselőház többségének bizalmára támaszkodik.

A szabadelvű pártot, mint a jelenlegi képviselőház kisebbségét a válság nem érintheti s nem vehet részt annak megoldásában, viszont a haladást nem nehezíti. Egyedüli kötelessége a kormányzás ellenőrzése. Pártprogramjához a jelenlegi helyzetben is változatlanul ragaszkodik. Az alkotmányos fejlődés garanciáját a párt magában a 48-as törvényhozás alkotásaiban a pragmatika sankción látja, melyeknek alapja az 1867. évi 12. t. cikket létesítette.

Nemzeti szempontból a fokozatos fejlődés hive.

Katonai kérdésekben a párt álláspontját úgy körvonalozza, hogy a vezényleti nyelv megállapítását az 1867. évi XII. t.-c. 11 §-ában irt fejedelmi jognak tekinti.

A párt megnyugvással fogadná a királynak azt az elhatározását, hogy a magyar nyelv érvényesülésének a hadseregben tért ad, de óva inti a nemzetet attól, hogy a magyar vezényleti nyelv tárgyában merev álláspontot foglaljon el.

Gazdasági tekintetben az önálló

berendezkedés jogát fenntartja a párt s nem zárkozik el a gazdasági különválástól, azonban a mai gazdasági viszonyok között feltétlenül szükségesnek tartja a közös vámterület fenntartását.

Vérsi József, Issekutz Győző és Sándor Pál aggodalmukat fejezték ki a határozati javaslatnak a vámterületre vonatkozó része iránt, mivel őket választóik az önálló vámterület alapján választották meg s megkérdezték az elnökségtől, hogy pártkérdés-e ez. Mire Tisza István megnyugtatta őket, hogy a vámterület kérdése — nyílt kérdés.

*

Barabás Béla a függetlenségi párt alelnöke egy újságíró előtt a képviselőház összehívásáról így nyilatkozott:

— Nem hinném, hogy Justh Gyula házelnök ígéretet tett volna akárkinek is a Ház összehívásának elhalasztására. Mondom, ez lehetetlenség, de ha úgy van, akkor is dolgozni fog a képviselőház. Ezt megakadályozni nem fogják. Ha nem április 4-ikén, akkor a rákövetkező napok valamelyikén okvetlenül meg kell kezdeni a képviselőház tanácskozásait.

Az ellenzéken az az általános felfogás, hogy az új kormány kinevezéséig nem kell várni a Ház megnyitásával, hiszen a kormányválságot még sokáig elhuzhatják. Ha Kossuth Ferenc nem tett volna ígéretet Tiszának, illetőleg a királynak, hogy a kormány kinevezéséig nem üléseznek, a Ház nem alakulhatott volna meg. Ezt tehát meg kellett tenni. Gróf Apponyi Albert azonban megkérdezte a királytól a függetlenségi párt megbízásából, hogy meddig akarja a szünetet, mire a felség április negyedikét jelölte meg. E napon tehát, akár lesz új kormány, akár nem, összeül a képviselőház.

*

Tegnap este a budai királyi palotában udvari ebéd volt. Elsőnek a király Thaly Kálmánt szólította meg. Megkérdezte, milyen történelmi munkát dolgozik. Thaly azt felelte, hogy a jelenlegi izgalmas politikai helyzetben semmi munkán sem dolgozik.

Bolgár Ferenczel a Ház dolgairól és a helyzetről beszélt. „A helyzetet nagyon sötétnek látom” mondta a király. Majd felhívta a képviselőket, hogy igyekezzenek valamelyes megoldást találni. Vojnich István báróval és Láng Lajossal is hosszabb ideig beszélgetett a király. Láng megjegyezte, hogy egy új választás legjobb megoldása volna a helyzetnek. A király erre mosolygott.

Megsemmisített mandátum.

A zsolnai petíció.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap lapunk távirati rovatában jelentettük, hogy a kuria Rud-

nay István szabadelvűpárti képviselő mandátumát érvénytelenítette. Budapesti levelezőnk most közli velünk az ítéletet, mely a következő:

A kuria a zsolnarajeci választókerületben január 26-án megtartott képviselőválasztást az 1899: XV. t.-c. 3. szakaszának 1. pontja alapján érvénytelenítette és Rudnay Istvánt 2000 koronát tevő költségben elmarasztalta.

Indokok: A kir. kuria tényként megállapította, hogy Rudnay István főszolgabíró volt és hogy közigazgatási kerülete kiegészítő része volt a zsolnai választókerületnek. A kuria tehát vizsgálat tárgyává tette, hogy az alispánhoz intézett lemondásával Rudnay István megfelelt-e az 1899: XV. t.-c. 166. §-ának, és hogy e lemondás folytán megszűnt-e az ő köztisztviselői jellege? A kuria megállapította, hogy Rudnay január hó 3-án adta be lemondását és hogy az alispán ezt a lemondást ugyanazon a napon el is fogadta. Ámde az 1886: XXV. t.-c. kifejezetten a törvényhatósági bizottság közgyűlésének hatáskörébe utalja a lemondás elfogadását, már pedig a közgyűlés a lemondást még ma sem fogadta el. Rudnay István főszolgabírói hatásköre tehát még mindig kiterjed a választókerületnek egy részére. Ezen az alapon a választás érvénytelenítendő volt. A megtámadott képviselőnek a költségekben való marasztalása az érvénytelenítésnek törvényszerű folyamánya.

A zsolnarajeci választókerületben e szerint új választás lesz.

Lapszemle.

Kolozsvár, 1905. márc. 30.

A „Budapesti Hírlap” „A király akarata” címen 1848 éve remiszenciák felújítása mellett, a királynak Kossuth Ferenc előtt tett: „nem tehetem” kijelentésével foglalkozik. Azt fejtegeti, hogy a politika reális útjain járó elme a való körülményekben keresi az akadályokat, a melyekben a katonai követelések tekintetében a királyi hozzájárulás elé tornyosulnak. Hangoztatja, hogy a haderőbeli magyar követelések katonai szempontból való jogosultságát, már sok oldalról kimutatták. Majd az esetleges összeütközésben angagált felek erőviszonyait hasonlítja össze s oda konkludál, hogy a kamarilla egykor különösen vakmerő és félelmesen erőszakos volt, ma egyenesen könnyelmű és ostoba s a régen huzódó válságnak nem lehet más megoldása, mint a győzelmes parlamenti többség jogának érvényesítése.

Az „Egyetértés”-ben a főszerkesztő Pap Zoltán ír vezércikket Vigyázz! címen és azt fejtegeti, hogy a koalíciós ellenzéknek bármennyire is kívánatosnak is látszik az egyébként, nem veheti a kezébe a hatalmat minden áron. Kissé sajtóságos logikával azt igyekszik kimutatni, hogy egy a többség által

megalkotott becsületes választásitörvény mit sem érne, mit sem jelentene a jövő alakulásaira vonatkozóan. Később az ellen tiltakozik, hogy a helyzet élességének enyhítésére elvi kijelentések tétessenek a nemzet jogait illetően. (Azt hiszik, hogy ez a fejtegetés meglehetősen felesleges, mert nem hallottuk, hogy komoly oldalról valaki beérné elvi kijelentésekkel. Arról azonban igenis lehet szó, hogy az időszzerűség szempontjából nyomban megvalósíthatóknak látszó reformok gyakorlati megvalósítása mellett, a kevésbé időszzerű reformok irányára nézve, egy előre, esetleg záros határ idő kitűzésével; megelégedjünk az elvi kijelentéssel. Szerk.)

A „Pesti Napló”-ban s. j. (Surányi József) Rémitgetés cím alatt az osztrákoknak az önálló vámterület azonnali életbeléptetésére vonatkozó fenyegetésével foglalkozik. Statisztikai adatokkal világítja meg a kérdést s 1910. végére ajánlja az önálló vámterület életbeléptetését. Kijelenti azonban, hogy ha kényszerítenek, el lehet fogadni a vámközösség felmondását 1907-re is, bárha ez mindkét oldalon gazdasági válságot idézne elő.

A „Nap”-ban Ábrányi Emil: „Mit üzent?” címen a német császár állítólagos üzenetével foglalkozik, melyet az Szögyény nagykövet után I. Ferencz Józsefhez küldött volna.

A lendületes cikk azt fejtegeti, hogy ha a német császár ismeri a történelmet: akkor csak azt üzenheti a magyar királynak: „add meg a magyar vezényszót a magyar nemzetnek és uralkodjál békében és dicsőségben, mert bölcsen cselekedtél.”

Emke. Dmke. Fmke. Dke.

Levél a szerkesztőhöz.

Kolozsvár, márc. 30.

Azt olvasom egyik helyi lapban, hogy a „kultur főtitkárok” a napokban Budapesten gyűlést tartottak. Az illető lap értesülése szerint a „főtitkárok” (hát az „al”-ok hol vannak?) ez értekezletén képviselve voltak az Emke, Dmke, Fmke, Dke.

Mit szól ehhez t. szerkesztő ur? Nem ahhoz, hogy a főtitkárok gyűléseznek, hanem, hogy a magyar hírlapirodalom épen a magyar kultúra terjesztésének munkájához devizül fogad el ilyen botokut szavakat? A báli névsorokban lábrakapott hasonló botokulizmus ellen felemelte már szavát, nagyon helyesen a magyar sajtó. Tűrhetetlen is, hogy a gyermekszobából ismerős nevek átplántáltassanak a nyilvános életbe s Fífik, Cinik, Matyókák, Miank s Isten tudja még micsoda szörnyű alakulások szerepelnek a jelenváltak neveiként. De nem szörnyűbb-e, hogy a magyar nyelv és közizlés rovására elfogadjon a magyar sajtó olyan elnevezéseket, mint a melyekkel a kulturfőtitkár urak tanácskozása alkalmából találkoztunk?!

Bartha Miklós egy ízben megmondta erre a magáét, mikor ironikusan említette fel, látszik már Eke, Emke s tán Mekeke is.

De vajjon mit szól pl. ehez Tóth Béla ki nem egyszer kisebb jelentőségű dolgokra is olyan nagy és nemes hévvel pazarolja gazdag szellemének fényes szípkáit?! Biztosra veszem, hogy nem helyesli ezt a Mekekézést, de nem emlékszem, hogy az „esti levelekben” erről olvastam volna.

Még más volna, hogy ha (a mit különben szintén csak a kényelmeskedés indokolhat) ezek a nevek nagy betűkkel iratnának pl. így: E. M. K. E., F. M. K. E. stb.

De úgy, a mint a cikk élén írva vannak, közönséges szörnyűségek, a melyeknek súlyosságát szinte mérenyletté növeli az a tény, hogy a magyar közművelődés aegisze alatt kívánnak elismertetést.

Egy olvasó.

Urlovasok gyűlése Marosvásárhelyt.

Báró Wesselényi Béla emlékversenye.

A marosvásárhelyi urlovasszövetkezet tegnapelőtt tartotta az évi rendes közgyűlését. A gyűlésen Tholdalagi László gróf elnökölt és az urlovasszövetkezet majdnem valamennyi tagja jelen volt.

Tholdalagi gróf a gyűlés megnyitása után kegyeletes megemlékezést szentelt Br. Wesselényi Bélának a csak nemrég elhunyt kiváló sportférfinak. — Az egyesület az erdélyi lötenyésztes önzetlen fejlesztése, minden erdélyi sportmozgalom lelke Wesselényi Béla báró emlékének azzal akar áldozni, hogy évenként rendezendő egyik versenyt br. Wesselényi Béla emlékversenynek nevezi el.

Ezután a versenyidényre vonatkozó határozatokat hoztak és a Marosvásárhelyt rendezendő löversenyek napjau szeptember 22-ikét és 24-ét állapították meg.

Örömmel vették tudomásul, hogy egy a földművelésügyi miniszter, mint az országos lovar-egylet és az urlovas központi szövetkezet nagyobb segélyeket adtak. Hódolattal fogadták a titkár ama jelentését, hogy ő felsége 50 drb. aranyat adott a szövetkezet céljaira. Az idei verseny díjakra 12,600 kor. szavazott meg a gyűlés.

Ezután az egyesület elhatározta, hogy a marosvásárhelyi versenypályát, melyen eddig csak erdélyi lovak indulhattak, megnyitja más magyarországi lovak számára is, miáltal a Marosvásárhelyi versenyeket országos jellegű versenyekké tette.

A választmányba a régi 5 tag mellé 3 újat választottak és pedig Barcsay Andort, gr. Bissingen Ottónt és Szentkirályi Istvánt. Legvégül a totalizátorra nézve hozták ama határozatot, hogy ezután a totalizátor vezetésére két számvevőségi hivatalnokot kérnek fel. Az elnök ezután a gyűlést bezárta.

LEGUJABB.

— A „NAPLO“ távirati és telefon-tudósítása. —

Pitreich Budapesten.

Budapest, márc. 30. (Saját tud.) Pitreich báró, közös hadügyminiszter ma délután egyegyed kót óraker Budapestre érkezett és a Vadászkiúrt szállodába hajtatott, hol már várta a királyi meghívó levél. Pitreich még a ma este hat óraker tartandó udvari ebédet megelőzőleg fog a király előtt megjelenni. Hir szerint Pitreich érkezése kapcsolatban van a válság eldöntésével.

Szögyény elutazása.

Budapest, március 30. (Saját tud.) Szögyény-Marich László berlini magyar-osztrák nagykövet ma a fővárosból elutazik. Szögyény ma reggel megjelent a pénzügyminiszteriumban, hogy Lukács László miniszterrel elbucszúzzék. Lukács azonban már reggel kilenc óraker Andrassy budai palotájába ment és így Szögyény őt nem találta otthon.

A válság megoldása.

Koalíciós kabinet.

Budapest, márc. 30. (Saj. tud.) Egy kirlapiró fölkereste Szögyény-Marich László berlini nagykövetet, a ki kijelentette, hogy **legnagyobb valószínűség szerint a régóta húzódó válság végre holnap a megoldás stádiumába jut.**

Szögyény-Marich elmondotta, hogy végtelen boldognak érzi magát, hogy sikerült közreműködésének a királyt és a nemzetet egymáshoz közelebb hozni.

Holnap megtörténik az új kabinet kinevezése, melynek élén Andrassy Gyula gróf, vagy Werkerle Sándor fognak állani, a reszorminiszterek a koalíciót alkotó pártok köréből kerülnek ki.

Az a hir, mintha Lukács László deszignáltatott volna miniszterelnöknek, valótlannak bizonyult, mert Lukácsot ugyan megkínálta a király kabinet alakításával, de Lukács ezt nem fogadta el, hanem ajánlotta a királynak, hogy olyan engedményeket tegyen, a melyek lehetővé teszik, hogy azokkal a koalíció legalább egyelőre beérje.

Tanácskozások és látogatások.

Budapest, márc. 30. (Saját tud.) Lukács László pénzügyminiszter ma délelőtt hosszasan tárgyalt Andrassy Gyula gróffal és Széll Kálmánnal. A tanácskozás után Lukács visszatért a pénzügyminiszteriumba, s miután átöltözködött, fél 12-kor a király elé ment kihallgatásra.

Szögyény-Marich László fogadta ma báró Steininger tábornokot, aki az alakítandó új kabinetben a honvédelmi miniszteri tárcát vállalja.

Szögyény-Marich László ma délután bucsulátogatást tett Tisza István grófnál és már ma este eltávozik a fővárosból s néhány napi bécsi tartózkodás után visszatér Berlinbe.

József Ágost főherceg kitüntetése.

Budapest, március 30. (Saj. tud.) A király ma József Ágost főhercegnek a katonai érdemkeresztet adományozta.

A háborút folytatják.

Budapest, márc. 30. (Saját tud.) Pétervárról jelentik, hogy a haditanács a háború folytatását határozta el. Kurropatkin pártja győzedelmeskedett s elhatározták, hogy a japánoknak hadikárpótlást nem adnak s így béke nem jön létre. A vezérkar már el is készítette a nyári hadjárat tervét.

A japán kölcsön.

Budapest, márc. 30. (Saját tud.) A japán kölcsönt Chikagóban és Londonban tuljegyezték.

NAPLO.

— Hírek. —

Per cruce ad lucem.

Pisztóry Mór dr., a kolozsvári tudományegyetemnek volt nagyhirű professzora, akit közéleti érdemeinek méltatásául legszebb bizalmával tisztelt meg e kincses város első választókerülete, bölcs intelmet intéz a magyar egyetemi ifjúsághoz. A felekezeti egyoldalúságtól, a liberális szellem megtagadásától, a türelem és a könyörületesség krisztusi igéinek meghamisításától óvja az egyetemi polgároknak könnyen hevülő, sajnos, reakciós izgatásokra is kapható töredékét. Pistóry ékes szavakkal magyarázza, hogy a nemzet mostani súlyos válságában az érintkező pontokat kell keresnünk s nem azokat, amelyek elválasztanak egymástól. Így parancsolja ezt a hazaszeretetet.

Vajjon a tudós férfiu komoly intelmét megszívlelik-e a nemzeti eszméktől, a krisztusi tanoktól messzire eltávolodott ifjak? Vajjon kiirthatók-e még a fiatalság lelkéből a sötét tanítások, e keresztes hadjárat és az inkvizíció emlőin szítt mérges indulatok? Az ifjúság elé magasztos föladatot szab a nemzeti élet. A jövődőlő ők, a kiknek majdan át kell venni a munkát a görnyedező jelen vállairól. A jövődőlő pedig már nem alapozhat másra, mint a meglevő szilárd alapzatra. Ám forgasák föl a fundamentumot, ha megbizhatatlan és összeomlással fenyeget, de ne nyuljanak botor kézzel a jog, a kölcsönös szeretet és igazságérzet

gránitköveihez, amelyekhez képest a felekezetiesség, a gyűlölködés, a türelmetlenség, mind elröppenő pihék.

Az ifjúság nem bizhatja a maga munkásságát és nemzete sorsát lebegő pelyhekre. A gránitkövek szilárdsága talán kellemetlen azoknak, a kik belevágják olykor a baltájukat és kicsorbult éllel dugják vissza a rozsdás szerszámok közé és a pelyhek talán szórakoztatják a könnyen muló hangulatok kedvelőit. Ám, a ki őszinte barátja a tizenkilencedik század győzelmes eszméinek, elfujja a pelyhet és hangyaszorgalommal, becsületes lelkesedéssel erősíteti a gránitkövek közti összetartást.

Per cruce ad lucem, — így kezdte a keresztény ifjakhoz intézett szavait Demkó György, a budapesti egyetem pap-rektora és odalyukadt ki keresztényi bölcsesége, hogy az egyetemen kifüggesztendő kereszt a vallásosság szimboluma. Per cruce ad lucem, — mondja Pistóry is s az a helyes véleménye, hogy a keresztmozgalom a felekezetiességet, a türelmetlen elfogultságot célozza. A keresztnek ezt a magasztos rendeltetését elhomályosították Krisztusnak ama méltatlan szolgálói, a kiknek szájából nyers gyűlölködés dobták ki a keresztbe kapaszkodó intoleráns tanítás. A szeretet gyönyörű igéje káromlássá fajult az avatlatlanok izgatásaiban, a keresztet szégyenfának tüzték ki a másvallásuak megaláztatásául. És akiket megakartak szégyeníteni, áhitatosan néztek föl a szeretet jelére, míg ők, az oktatók, dögleletes elveikkel megalázták a világ legegységesebb szimbolumát.

A magyar ifjúságot félre lehet vezetni, de szívében és érzelmeiben végkép megrendíteni nem lehet. A sötétség apostolairól hajnal pirkadásával lefoszlik a fekete lepel és förtelmes csupaszságában áll a lelki tirannizmust szolgáló Reakció. Pistóry tanítását az igazi krisztusi szeretet hatja át; a kik a felekezetiességbe csempészett embergyűlöltre izgatnak, azokat ma Krisztus kikergetné templomából és leghűbb szolgálóival meg-rugdostatná. Penge.

* **Személyi hir.** Csernátóy Gyula kir. tanácsos tanfelügyelő, ki jan. közepe óta betegeskedig, teljesen felgyógyult és pár nap előtt átvette hivatala vezetését.

* **A szervező-bizottság ülése.** A városi tisztviselők fizetésrendezésére kiküldött szervező-bizottság tegnap délután Fekete-Nagy Béla polgármesterhelyettes elnökle alatt ülést tartott. Előadó volt Nemes Ferenc városi tanácsos, jegyzett Pethő József városi aljegyző. Jelen

voltak a városi tisztviselők részéről dr. Eszterházy László főjegyző, Salamon Antal v. tanácsos, Féder Ottó titkár, Jeszenszky Gyula, a bizottság tagjai közül dr. Tutsek Sándor, Kiss Sándor, Szekula Ákos, Tanács József, dr. Menyhárt Gáspár, Pollák Lajos és Gámán Zsigmond. A szervező bizottság megállapította a fizetésrendezés elveit, s elhatározta, hogy ezen elveket a város pénzügyi helyzetéhez képest fokozatosan fogják megvalósítani. A szervező-bizottság a tisztviselők fizetésével arányosan V. a VI-iktól XI-ig terjedő fizetési osztályokba osztja be. Ezenkívül megállapította a segédtisztek és szolgálk kategóriáját, a kezelősegédeket pedig e kategóriák egyikébe sem sorozta be. A szervező-bizottság ma délután 3 óraker ismét ülést tart, melyen a fizetésrendezés részleteit fogják megbeszélni.

* **Janovics — az országos színész-egyesület elnöke.** Az országos színészegyesület tegnapi ülésén dr. Janovics Jenő a kolozsvári „Nemzeti Színház“ új igazgatóját szótöbbséggel elnökévé választotta.

* **Rovancsolás a jövedéki hivatalban.** A városi jövedéki hivatalban a tanács tegnap rovancsolást tartott. A vizsgálóbizottság tagjai voltak Fekete-Nagy Béla polgármesterhelyettes, Vikol Kálmán árvaszéki elnök, Lakatos Ferenc főszámvevő és Gajzágó Manó tisztí főügyész, kik egy óra hosszat vizsgálták a könyveket, a pénztárt és az ügykezelést. A bizottság mindent a legnagyobb rendben talált.

* **Építkezések.** A tavasz beálltával Kolozsváron is megkezdtek a télen szüneteltetett építkezéseket. Az új színház építésén kívül jelentékenyebb építési munka idáig alig van. A Hunyadi-téren, az új színház helyével szemben befejezés felé közeledik Vajda Sándor új emeletes házának építése, melyet Reményik Károly, a kiváló építésmérnök végez. Az új épületben vendéglő és kávéház kap helyiséget. A Petőfi-utcában az állami kezelésbe vett I. községi iskola kiépítését megkezdte Reisinger. A Timár-utcában Székely Samu építőmester épít saját számára egy szép emeletes kőházat. — A Jókai-utcában pedig a Törs és Ormai cég épített nagyobb szabású házat a régi Demjén-telekre. Kisebb magánépítkezés még sok van folyamatban.

* **Tanköteles gyermekek Kolozsvárt.** A városi főjegyzői hivatal ma végezte be a tanköteles gyermekekről szóló statisztikai adatok összeállítását. Az adatokból kitűnik, hogy az iskolák államosítása még nem hozta meg a várt eredményt, mert még mindig igen nagy percentje a tanköteles gyermekeknek nem jár iskolába. A városon levő 10632 tanköteles gyermek közül még mindig csak 6341 jár iskolába, azaz az összes tanköteleseknek csak 59 percentje jár iskolába. Anyanyelv szerint következőleg oszlik el tan-

kötelesek és az iskolába járók száma. Az összes tankötelesek közül magyar anyanyelvű 9942 gyermek, idegen anyanyelvű 690. A magyar anyanyelvűek közül iskolába jár 6012, vagyis az összes magyar anyanyelvű tankötelesek 62 percentje, az idegen anyanyelvűek közül pedig iskolába jár 329, azaz 47 percentje. Felekezetek szerint a tankötelesek közül legnagyobb percent jár iskolába az izraelita hitfelekezethez tartozók közül, azután a reformátusok és római katolikusok arányszáma következik, legrosszabb pedig a görög keletiek arányszáma. Egy felekezeten kívüli tanköteles gyermek is jár iskolába.

*** Nyomozás az ékszerabló után.** A rendőrség állandóan nyomozza a Mayer-féle ékszerész-üzlet kirakának kirablóját és keresi az újabb adatokat a letartóztatott Körösy ellen. Körösy áthatatosan tagad, s a vizsgálatot rendkívül megnehezíti, hogy Körösy már letartóztatása előtt olvasta a lapokból a kirakat kifosztásának körülményeit.

*** Az államépítészeti hivatal feledékenységéje.** A szomszédos Györgyfalva községben a közoktatásügyi miniszter a kolozsvári államépítészeti hivatal felügyelete miatt az állami iskolát új tantermekkel akarta kibővíteni. Az építkezés már javában folyt, midőn, megérkezett a rendelet a vállalkozóhoz, melyben a kolozsvári járás főszolgabírája elrendelte, hogy az építkezéseket további intézkedéséig a vállalkozó szüntesse be. A vállalkozó rögtön szaladt a főszolgabírósághoz, onnan az államépítészeti hivatalhoz, s sok járkálás után kiderül, hogy az államépítészeti hivatal elfeledte be-terjeszteni az építési tervet és az építési engedélyt megkérni. Az építési engedély megadásáig most szünetel az iskolaépítés.

*** Felolvasó ülés.** Az országos középiskolai tanár-egyesület kolozsvári köre 1905. évi április hó 1-én szombaton délután 5 órakor az unitáriás collegiumban felolvasó ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Folyó ügyek: jegyzőkönyv hitelesítés; bejelentések. 2. Dr. Gál Kelemen, Kovács János emlékezete. 3. Szemle: reform; iskola az szinpadon. 4. Esetleges indítványok. Vendégeket szívesen látnak. — Gyűlés után áldomás a Központi szálloda éttermében. Az elnökség.

*** Ki lesz a tordai polgármester?** Csongvai Domokos tordai polgármester tudvalevőleg elhalálozott s így Torda polgármester-választás előtt áll. Komoly jelöltként emlegetik erre az állásra Straub János mezőörményesi főszolgabíró, kinek tekintélyes összeköttetései vannak Tordán. Straub megválasztását annyira biztosnak veszik, hogy már is emlegetik a helyébe jöhető főszolgabíró-aspiránsokat, kik közül eddig legnagyobb pártja Gaal Elemérnek van.

*** Weisz Samuné halála.** Őszinte részvétellel értesülünk, hogy a szé-

les körben szeretett és tisztelt matrona, Weisz Samuné, Weisz Samunak a műmalom r. t. pénztárnokának neje tegnap este váratlanul elhunyt. Halála széleskörű rokonságot borít gyászba. Az elhunytban Harmath Géza lapunk kiadóhivatali tisztviselője nagyanyját gyászolja.

*** Munkásbaleset.** A szükséges védő készülékek hiánya miatt történő ipari balesetek egyikéről ad hirt a mentőállomás. Hajnal Ágoston 36 éves géplakatos tegnap délután két órakor a vasesztergapadon dolgozott, s munka közben a gép elkapta a kezét s teljesen összeroncsolta. A szerencsétlenül járt ember kendőbe göngyölte véres kezét s gyalog ment a mentő állomásra, ahol teljesen összeroncsolt kezét bekötötték. Állapota nagyon súlyos, s egyik kezét többé nem is használhatja.

*** A polgármester betegsége.** Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester tegnapelőtt, a megyeházáról, hova a színügyi-bizottság ülésére ment olyan rosszul lett, hogy kocsin kellett lakására szállítani. A beteg polgármester azóta ágyban van, állapotában némi javulás mutatkozik, de betegsége előreláthatóan még néhány hétig távol tartja hivatalától.

*** Ismeretterjesztő hasznos előadás.** Az iparos segédmunkások képezésére szervezett kolozsvári helyi bizottság folyó évi április hó 2-án (vasárnap) délután 3 órakor a városház közgyűlési termében ismeretterjesztő előadást rendez. A belépés díjtalan. Előadást tart: Boros György dr. „Japánról.”

*** Szent Antal társulat felolvasó estéje.** A legközelebbi Szent Antal felolvasó est szombaton, f. évi április hó 1-én esti 6 órakor fog megtartatni a róm. kath. főgymnázium dísztermében; felolvasni fog Kovács Dezsőné urnő „Egy nap a gyermekszobában” című thémáról; Pollák Erzsike, a polgári leányiskola növendéke és Bakcsy Zoltán joghallgató egy-egy költeményt fognak elszavalni, a „Mária ének” pedig négy vallásos éneket fog előadni.

*** Békéltető tárgyalás a festősztrájk ügyében.** Tegnap délután volt a békéltető-bizottsági tárgyalás a szobafestő mesterek és a sztrájkoló munkások közt az ipartestület Karolina-téren levő bérházának emeleti helyiségében. Az ülésen Csoma Zsigmond alkapitány iparhatósági biztos elnökelt, a jegyzőkönyvet Jakab Lajos ipartestületi segédtitkár vezette. A mesterek képviselőjében megjelentek Albert Sándor szobafestő és Vincze István mázoló mesterek, a munkásokat König Károly és Benedek Árpád szobafestő segédek képviselték. A tárgyalás nem vezetett eredményre, mert a szobafestő mesterek megsértve érzik magukat az által a szórócédula által, melyet egy Weinfeld Samu nevű szobafestő mester ellen bocsátottak ki a mun-

kások. Miután a mesterek kijelentették, hogy Weinfelddel nem válnak szolidaritást a munkások egy helyreigazító közlemény kiadását határozták el, mely ma meg is jelent a következő szöveggel:

Felhívás Kolozsvár város közönségéhez.

Az 1905. évi március 29-én megtartott békéltető-bizottsági ülésen tudomásunkra jutott, hogy a kolozsvári szobafestő és mázoló mesterek nem értenek egyet azzal a merénnyel, melyet Weinfeld Samu szobafestő mester elkövetett, melyről egy korábbi röpiratunkban megemlékeztünk.

Mint hogy azonban a festő mesterek is elítélik Weinfeld Samu eljárását, az említett röpiratban foglalt állításokat csakis Weinfeld Samura vonatkoztatják. A holnapi napon délután hat órakor újra összeül a rendes 12 tagú békéltető-bizottság, mely valószínűleg el fogja dönteni az ügyet, mivel a mesterek kénytelenek lesznek megadni a követeléseket már arra való tekintettel is, hogy a költözködés ideje itt van, s a szobafestő munkások szövetkezete tud dolgozni, míg ők nem tudnak munkát szállítani.

*** Ellopott bőrök.** Grünstein Mór né, egy mocsai bőrkereskedő felesége, tegnap este a vásárra jött Kolozsvárra. A mint a közép-utcai vámháztól befelé jött, a vámellenőrnél megállott, hogy a vámcéduláját lebélyegeztesse, azon vette észre magát, hogy a vámház és a vámellenőrző közötti úton valaki a szekereből 40 korona értékű talp és pitling bőrt ellopott két üres zsákkal együtt. A városba érkezve, jelentette az esetet a rendőrségnek, mely megindította a nyomozást.

x Minden takarékos háziasszony figyelmébe ajánljuk a Fiumei Kávébehozatali Társaság Fióktelepének (Mátyás király-tér 12. kintű minőségű kávéit, teáit és rumjait. Olcsó árak! Telefon!

SZINHÁZ

Színházi műsor:

Csütörtök: Károlyi Leona, Stephanides Károly, Hajnal György és Nagy Imre bucsuja: János vitéz.

Péntek: Megyeri igazgató utolsó előadása és bucsufelvétele: A nyolcadik pont és Három kalap.

Az új társulat.

Joanovics Jenő dr., az új igazgató, április hó 1-én veszi át a kolozsvári „Nemzeti Színház” vezetését. Joanovics tegnap nyújtotta be társulatának névsorát gróf Beldi Ákos főispánhoz, mint a színügyi bizottság elnökéhez. A társulat magánszereplőinek névsora a következő:

Férfiak: Bay László, Bihari Ákos, Csatar Győző, Czákó Gyula, Farkas Ödön (zenész) Hetényi Elemér, Kerner Jenő (karnagy) László Gyula, Makray Dénes, Mészáros Alajos, Mezey Mihály, Müller Ottó (zenész), Parlaghy Lajos, Rubos Árpád, Sebestyén Géza, Szentgyörgyi István,

Török Károly, Várad Miklós, Vécsey Géza.

Nők: K. Árpássy Kata, Báthory Mariska, Hegedüs Szerafin, Horváth Paula, Jeskó Adrienne, Káldy Mariska, Kazal Biri, Kovács Lili, Korányi Frida, Lackó Aranka, Lukács Juliska, Cz. Miklóssy Margit, Ragányi Iza, Sárossy Paula, Tóvölgyi Margit, Várad Miklósné.

Karének és karénekessé: 28. A zenekarban működik 18 zenész. A műszaki személyzet pedig 45 tagból áll.

Mint a fenti névsorból láthatjuk a mostani társulattól itt marad Dezsői, Mészáros, Szentgyörgyi, Török és Várad, a színésznők közül: Hegedüs Szerafin, Horváth Paula, Lackó Aranka, Lukács Juliska, Tóvölgyi Margit és Várad Miklósné.

Az új társulattal visszatérnek városunkba olyan művészek és művésznők, akik már szerepeltek színházunknál, ilyen: Bihari Ákos, Mezey Mihály és Vécsey Géza; Árpássy Kata, Korányi Frida, Müller Ottó és Miklóssy Margit.

Az erdélyi szinikerület.

Az erdélyi szinikerület választmánya tegnap Marosvásárhelyi ülést tartott. A választmány marosvásárhelyi tagjain kívül jelen voltak Diószegi Zsigmond báró zilahi polgármester és Tóth Olivér tordai városi tanácsos.

A választmány mindenképp előtt megállapította azt, hogy megbízatása ez év október végével lejár, viszont a Polgár Béla igazgató szerződése még szeptemberig érvényes és így kimondotta, hogy a jövő téli ciklusra igazgatót választani nem tartja magát illetékesnek.

Azonban megállapítva a kerülethez tartozó városok szini idényét, felhívta azok képviselő testületeit, miként a kerület njáalakításához járuljanak hozzá s képviselőiket oly időben küldjék ki, hogy az alakuló gyűlés legkésőbb május második felében megtartható legyen s aztán az új választmány feladata lesz az igazgató megválasztása.

Az idény beosztása a következő: Szeptember 1—30-ig Torda, október 1—31-ig Nagyszebenben, november 1—30-ig Székely-Udvarhely, december 1-től január 31-ig Marosvásárhely, február 1—28-ig Déva, március 1—31-ig Zilah, április 1-től május 15-ig Deés, május 16-tól június 15-ig Torda, június 16-tól július 15-ig Marosvásárhely.

Tóvölgyi Margit Szegeden. Színházunk kiváló tragikája holnapután Szegedre megy és ott három estét át vendégszerepel. Először a „Vöröslal”-ban lép fel, második vendégszereplése a „Boszorkány”-ban, harmadik Herceg Ferenc „Byzancá”-ban, melyet a jövő héten adnak először Szegeden.

Főszerkesztő: Várad Aurél dr.
Felelős szerkesztő: Perl Alfréd dr.
Kiadó „Napló” hírlapkiadó-vállalat.

Szám 1670,905 tkv.

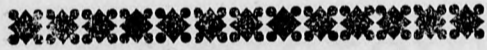
Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Andrásovszky Samu kolozsvári lakos végrehajtónak Grétze Tivadar és neje Dregán Mária kolozsvári lakos végrehajtást szenvedők ellen 50 kor. 40 fill. tőkekövelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvár városi királyi járásbíróóság területén levő Kolozsvár városában és határában fekvő a kolozsvári 3152 sz. tjkvbrn A + 1 rend 2037/2 hrsz. és Kolozsvár város tulajdonát képező ingatlanra épült s a végrehajtást szenvedőket megillető épületre, valamint az ingatlan hasznélvezetére 612 kor. becsértékben, mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi április hó 14-ik napján délelőtt 10 óraker a helybeli igazságügyi palota Honvédtutca, földszint 54. sz. szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy az 1881. LX. törv. cikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX törvénycikk 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A kolozsvári kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság.

Kolozsvár, 1905. évi február hó 10-ik napján.

Szabó,
kir. tszéki albiró.

Régi erdélyi borok

Unió-utca 7. szám alatt.

Szilvási, hadrévi, rózsamáli stb. a Benigni pinczéből palackozva és hordóval olcsón eladók.

Asztali borok 90 fillér., 1 kor. 20 fillér árban üveggel együtt literenként ugyanott kaphatók. Rendelés házhoz küldetik. — Telephon szám 531. — Üvegek visszavételnek.

Egy teljes „Mayer“ féle conversation lexikon, 20 kötet legújabb kiadás harmad árban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Keretetik megvételre egy használt, de jó karban levő tűzhely (spór). Cim a kiadóban.

A nagyszabeni Általános Takarékpénztár

ad jelzálogkölcsonöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre, és pedig a következő feltételek mellett:

- A 4³/₄% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre: kölcsön legkisebb összege 30'000 K. — A terlesztés 100 fél-évi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K után — — — — — 26 K 11 f.
 - B 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre: a kölcsön legkisebb összege 20'000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K után — — — — — 27 K 16 f.
 - C 5¹/₄% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10'000 K.
 - a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után — 29 K 60 f.
 - b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után — 31 K 08 f.
 - D 5³/₄% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
 - a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után — 31 K 84 f.
 - b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után — 37 K 47 f.
 - c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után — 65 K 05 f.
 - E 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
 - a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után — 34 K 98 f.
 - b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után — 39 K 81 f.
 - c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után — 45 K 05 f.
 - d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után — 50 K 09 f.
- Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adatk; valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki. — Kölcsönkérvényeket átvesznek Kolozsvárt dr. Dobál Ferenc ügyvéd és Kauntz József ur (Ferenc József-ut 17. sz.)

Első kézhől, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, II., Lánchid-utca 5. szám.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (specialitás) fa-, réz-, fuvó- és vonós hangszereit, czimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6- forinttól feljebb, a legjobb felszereléssel. **TÁROGATÓ** rózsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30-irtól feljebb.

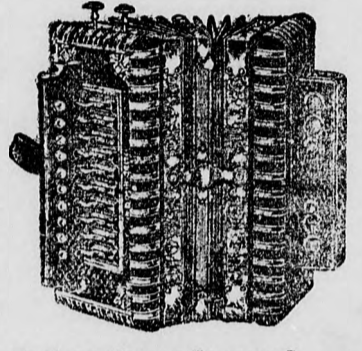
Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítással 4-irt. **Harmoniumok,** világ-legjobb gyártmány, 65-irtól feljebb.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 2-50, 3-, 4-, 5- forinttól feljebb. Különleges aczéhangu hangversenyharmonikák. saját minták.

Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltenek.

Kezesség minden egyes hangszereken.

Kivitel nagyban és kicsinyben! Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bérment. küldetik.

A több mint félszázad óta fenálló

LE CONSERVATEUR

francia életbiztosító és kiházasító intézet leányoknak hozományt, fiuknak kezdő üzleti tőkét, szülőknek nyugodalmat ag-kort biztosít csekély évi befizetés alapján.

Az intézet kimutatott tőkéje: **482 millió korona.**

Orvosi vizsgálat nincs!

Magyarországi igazgatóság: **BUDAPEST, VII. Kerepesi-ut 30. szám.**

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár

Részvénytársaság

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 9. sz. I. em. (Báró Jósika-palota).

Elfogad betéteket a legelőnyösebb kamatozás mellett naptól-napig s azokat felmondás nélkül fizeti vissza s a betéti kamatadót is sajátjából fizeti.

Leszámítol váltókat előnyös kamatláb mellett.

Kölcsönöket nyújt értékpapirokra és váltófedezet alapján, jelzálog kölcsönöket ad földbirtokra és házakra előnyös kamatláb mellett.

Sorsjegyek, záloglevelek és egyéb értékpapírok beszerzését, valamint a sorsjegyek huzásainak nyilvántartását minden díj nélkül eszközöli.

Osztálysorsjegyek elárusítási helye. Az összes bank és takarékpénztári üzletekre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál **az igazgatóság.**

Hivatalos órák: d. e. 9-től fél 1 óráig.

**„Erdélyi Általános
Takarékszövetkezet“**

KOLOZSVÁRT, Ferencz József-ut 2.

betétekért 5% kamatot fizet

s a további 1/2 %-ot kitevő betétkamatadót
is sajátjából fedezi.

Ujhelyi M. és Társaság

könyvnyomdája

Kolozsvár,

Jókai-utca 15. szám.

Elkészítetnek mindennemű nyom-
tatványok a legújabb és legdisze-
sebb kiállításban jutányos áron

Vidéki megrendelések pontosan
teljesítetnek

Telefon szám 379.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Feltűnést keltő árak!

Női cugos cipő 2.40	Női Füzös cipő fekete és színes 2.60	Női gomboscipő 2.75	Női füzös-cipő box-calf 3.50	Férfi cugos cipő borított és sima 2.50	Férfi hegymászó cipő 2.70
Férfi cugos vagy füzös box vagy sevrán 4.-	Fekete női félcipő 1.80	Női félcipő színes 1.80	Női szürke vitorlav. félcipő 90 kr.	Férfi vitorla vászonszürke félcipő 1.-	Női félcipő gummival 1.20
	Fekete és színes füzös cipők leánykák részére 1.80	Fekete és színes gombos cipő leánykák rész. 2.-	Fekete és színes füzös v. gombos gyermekcipő 1 lrt és feljebb	Női szaloncipő lakk v. zergebőr. 1.30	

Különlegesség!

**„Goodyear Welt“
American boots:**

TURUL

cipőgyár r.-társ. főraktára
KOLOZSVÁRTI

Wesselényi Miklós-u. 6.

